Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 8. marca 2016*

„Odvolanie — Štátna pomoc — Kompenzácie, ktoré vyplatil Grécky poľnohospodársky poisťovací orgán (ELGA) v rokoch 2008 a 2009 — Rozhodnutie, ktorým sa pomoc vyhlasuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom a nariaďuje sa jej vymáhanie — Pojem ‚štátna pomoc' — Článok 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ — Usmernenia týkajúce sa štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva — Povinnosť odôvodenia — Skreslenie dôkazov"

Vo veci C-431/14 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 19. septembra 2014,

Helénska republika, v zastúpení: I. Chalkias a A. Vasilopoulou, splnomocnení zástupcovia,

odvolateľka,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: A. Bouchagiar, R. Sauer a D. Triantafyllou, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: podpredseda Súdneho dvora A. Tizzano, vykonávajúci funkciu predsedu veľkej komory, predsedovia komôr L. Bay Larsen, T. von Danwitz, A. Arabadžiev (spravodajca), C. Toader, D. Šváby a C. Lycourgos, sudcovia A. Rosas, E. Juhász, M. Safjan, M. Berger, A. Prechal, E. Jarašiūnas,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: I. Illéssy, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 6. októbra 2015,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 15. októbra 2015,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: gréčtina.

Rozsudok

1 Svojím odvolaním Helénska republika navrhuje zrušiť rozsudok Všeobecného súdu Európskej únie zo 16. júla 2014, Grécko/Komisia (T-52/12, EU:T:2014:677, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým tento súd zamietol jej žalobu o neplatnosť rozhodnutia Komisie 2012/157/EÚ zo 7. decembra 2011 o kompenzáciách, ktoré vyplatil Grécky poľnohospodársky poisťovací orgán (ELGA) v rokoch 2008 a 2009 (Ú. v. EÚ L 78, 2012, s. 21, ďalej len „sporné rozhodnutie“).

Právny rámec

Právo Únie

2 Bod 4.1 dočasného rámca Spoločenstva pre opatrenia štátnej pomoci na podporu prístupu k financovaniu v období súčasnej finančnej a hospodárskej krízy, ako vyplýva z oznámenia Európskej komisie zo 17. decembra 2008 (Ú. v. EÚ C 16, 2009, s. 1, ďalej len „DRS“), stanovuje:

„…

Vzhľadom na výnimočnú mieru vážnosti súčasnej finančnej krízy a jej dopad na celkové hospodárstvo členských štátov sa Komisia domnieva, že na nápravu týchto ťažkostí je poskytnutie niektorých druhov štátnej pomoci na časovo obmedzené obdobie prípustné a tieto druhy pomoci môžu byť vyhlásené za zlučiteľné s [vnútorným] trhom podľa článku [107] ods. 3 písm. b) [ZFEÚ].“

3 Podľa bodu 4.2.2 tretieho odseku DRS:

„Komisia bude považovať takúto štátnu pomoc za zlučiteľnú so spoločným trhom na základe článku [107] ods. 3 písm. b) [ZFEÚ], ak sú všetky nasledujúce podmienky splnené:

…

h) schéma pomoci sa neuplatňuje na podniky pôsobiace v oblasti primárnej produkcie poľnohospodárskych produktov…“.

4 Podľa bodu 7 DRS:

„…

V súlade s oznámením Komisie o určení pravidiel uplatniteľných na posúdenie neoprávnene poskytnutej štátnej pomoci [Ú. v. ES C 119, 2002, s. 22.], Komisia v prípadoch neoznámenej pomoci uplatňuje:

a) toto oznámenie, ak bola pomoc poskytnutá po 17. decembri 2008;

b) vo všetkých ostatných prípadoch usmernenia platné v čase poskytnutia pomoci.

…“

5 DRS bol zmenený a doplnený oznámením Komisie uverejneným v *Úradnom vestníku Európskej únie* 31. októbra 2009 (Ú. v. EÚ C 261, s. 2, ďalej len „DRS v znení zmien a doplnení“). Podľa bodu 1 tohto oznámenia:

„…

Možnosť poskytnúť zlučiteľnú obmedzenú sumu pomoci podľa bodu 4.2. [DRS] sa nevzťahuje na podniky pôsobiace v poľnohospodárskej prvovýrobe. V dôsledku finančnej krízy však majú farmári zvýšené ťažkosti so získavaním úveru.

… je vhodné zavedenie samostatnej zlučiteľnej obmedzenej sumy pomoci pre podniky pôsobiace v poľnohospodárskej prvovýrobe.“

6 Bod 4.2.2 tretí odsek DRS v znení zmien a doplnení tak stanovuje:

„Komisia bude považovať takúto štátnu pomoc za zlučiteľnú so spoločným trhom na základe článku [107] ods. 3 písm. b) [ZFEÚ], ak sú všetky nasledujúce podmienky splnené:

…

h) … Pokiaľ je pomoc poskytnutá podnikom pôsobiacim v poľnohospodárskej prvovýrobe…, hotovostný grant (alebo ekvivalent hrubého grantu) neprekročí úroveň 15 000 [eur] na podnik…“.

7 DRS v znení zmien a doplnení nadobudol účinnosť 28. októbra 2009.

Grécke právo

8 Zákonom 1790/1988 o organizácii a fungovaní Gréckeho poisťovacieho orgánu a o ďalších ustanoveniach (FEK A’ 134/20.6.1988, ďalej len „zákon 1790/1988“) bol zriadený verejnoprávny subjekt, nazvaný „Grécky poľnohospodársky poisťovací orgán“ (ELGA). ELGA je právnickou osobou súkromného práva, ktorá je v 100 % vlastníctve štátu, pričom jej činnosť spočíva najmä v poisťovaní rastlinnej a živočíšnej výroby, ako aj rastlinstva a hospodárskych zvierat poľnohospodárskych podnikov proti škodám vyplývajúcim z prírodných rizík.

9 V súlade s § 3a zákona 1790/1988 v znení uplatniteľnom na spor je systém poistenia orgánom ELGA povinný a vzťahuje sa na prírodné riziká.

10 Podľa § 5a zákona 1790/1988 v znení uplatniteľnom na spor sú poľnohospodárski výrobcovia využívajúci tento systém poistenia povinní platiť orgánu ELGA osobitný príspevok na poistenie. Toto ustanovenie znie:

„1. Osobitný príspevok na poistenie v prospech orgánu ELGA sa uplatňuje na tieto poľnohospodárske výrobky a vedľajšie výrobky:

a) rastlinné výrobky, živočíšne výrobky…

…

3. Výška osobitného príspevku na poistenie je stanovená na 2 % v prípade rastlinných výrobkov a na 0,5 % v prípade živočíšnych výrobkov… Tieto sadzby sa počítajú z hodnoty týchto výrobkov.

…

7. … osobitný príspevok platia príslušnému správcovi príspevkov povinné osoby, ktoré vymedzuje zákon […].

8. … osobitný príspevok na poistenie sú povinné platiť [príslušnému správcovi príspevkov] osoby, ktoré… sú povinné vystavovať faktúry na nákup alebo predaj poľnohospodárskych výrobkov alebo vedľajších výrobkov…

…

15. Ak boli poľnohospodárske výrobky nakúpené priamo od výrobcu a ich cenu vypláca výrobcovi banka na základe platobného príkazu, osobitný príspevok na poistenie si ponechá táto banka a vyplatí ho orgánu ELGA…

16. Príjmy orgánu ELGA z osobitného príspevku na poistenie, ktoré vyberá štát, sú zahrnuté do štátneho rozpočtu ako štátne príjmy a sú zapísané v osobitnej príjmovej položke. Tieto príjmy sa vyplácajú orgánu ELGA z rozpočtu ministerstva pre poľnohospodárstvo ako každoročný zápis rozpočtového prostriedku v rovnakej výške na návrh, ktorý predkladá ELGA tomuto ministerstvu. Z uvedených súm osobitného príspevku na poistenie, ktoré vyberá štát v prospech orgánu ELGA, vykoná štát zrážku vo výške dvoch percent (2 %) za výber. Štát takisto z týchto súm, ktoré vyberie, vykoná na základe vyhlásení o výnosoch, ktoré predkladajú osoby povinné platiť tento príspevok, a na základe ďalších dokladov o výbere, zrážku vo výške troch percent (3 %) z dôvodu zistenia…“

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

11 V nadväznosti na protesty veľkého počtu gréckych poľnohospodárov z januára 2009 z dôvodu strát na príjme, ktoré v roku 2008 utrpeli v dôsledku nepriaznivých klimatických podmienok, Helénska republika medzirezortným výnosom ministra hospodárstva a ministra pre rozvoj vidieka a potravinárstvo č. 262037 z 30. januára 2009 o výnimočnej kompenzácii z dôvodu škôd v poľnohospodárskej výrobe (FEK B’ 155/2.2.2009, ďalej len „medzirezortný výnos“) stanovila, že ELGA musí vyplatiť výrobcom výnimočnú kompenzáciu vo výške 425 miliónov eur. Z tohto medzirezortného výnosu vyplýva, že výdavky, ktoré vznikli v dôsledku jeho uplatňovania a zaťažovali rozpočet orgánu ELGA, boli financované prostredníctvom zmluvy o pôžičke uzatvorenej medzi týmto orgánom a bankami, pričom za pôžičku ručí štát.

12 Helénska republika listom z 20. marca 2009 zaslaným ako odpoveď na žiadosť Komisie o informácie informovala Komisiu, že ELGA vyplatil v roku 2008 poľnohospodárom náhradu za škody kryté poistením, a to vo výške 386 986 648 eur. Časť tejto sumy pochádzala z príspevkov na poistenie od výrobcov, a to vo výške 88 353 000 eur, a časť z príjmov vyplývajúcich z pôžičky vo výške 444 miliónov eur so splatnosťou desať rokov, ktorú ELGA získal od banky s ručením štátu.

13 Rozhodnutím z 27. januára 2010 (Ú. v. ES C 72, s. 12) Komisia začala konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ vo veci C 3/10 (ex NN 39/09) týkajúcej sa kompenzácií, ktoré ELGA vyplatil v rokoch 2008 a 2009 (ďalej len „dotknutá pomoc“). Dňa 7. decembra 2011 Komisia prijala sporné rozhodnutie.

14 Výrok sporného rozhodnutia znie:

„Článok 1

1. Odškodnenia, ktoré [ELGA] vyplatil výrobcom poľnohospodárskych výrobkov počas rokov 2008 a 2009, sú štátnou pomocou.

2. Kompenzácie poskytnuté v roku 2008 v rámci systému povinného osobitného poistenia sú zlučiteľné s vnútorným trhom, pokiaľ ide o pomoc vo výške 349 493 652,03 [eura], ktorú ELGA poskytol výrobcom za straty na rastlinnej výrobe, pomoc vo výške 91 500 [eur] za straty na rastlinnej výrobe spôsobené medveďom, ako aj pomoc na nápravné opatrenia prijatú v rámci vyššie spomenutých opatrení pomoci. Kompenzácie vyplatené v roku 2008 v rámci systému povinného poistenia, ktoré zodpovedajú zvyšnej časti sumy, nie sú zlučiteľné s vnútorným trhom.

3. Kompenzácie vo výške 27 614 905 [eur] poskytnuté v roku 2009 v rámci [medzirezortného výnosu] sú zlučiteľné s vnútorným trhom.

Kompenzácie vo výške 387 404 547 [eur] poskytnuté výrobcom pred 28. októbrom 2009 nie sú zlučiteľné s vnútorným trhom. Tento záver sa nedotýka opatrení pomoci, ktoré v čase poskytnutia spĺňali všetky podmienky stanovené v nariadení [Komisie] (ES) č. 1535/2007 [z 20. decembra 2007 o uplatňovaní článkov (107 ZFEÚ a 108 ZFEÚ) na pomoc *de minimis* v sektore poľnohospodárskej výroby (Ú. v. EÚ L 337, s. 35)].

Článok 2

1. [Helénska republika] prijme všetky potrebné opatrenia, aby príjemcovia vrátili nezlučiteľnú pomoc uvedenú v článku 1, ktorá im bola neoprávnene poskytnutá.

…“

Konanie pred Všeobecným súdom a napadnutý rozsudok

15 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 8. februára 2012 Helénska republika podala žalobu o neplatnosť sporného rozhodnutia. Samostatným podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu v ten istý deň podala Helénska republika na základe článkov 278 ZFEÚ a 279 ZFEÚ návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala odkladu výkonu sporného rozhodnutia. Uznesením predsedu Všeobecného súdu Grécko/Komisia (T-52/12 P, EU:T:2012:447) bol povolený odklad výkonu uvedeného rozhodnutia v rozsahu, v akom sa v tomto rozhodnutí Helénskej republike ukladá povinnosť vymáhať od príjemcov nezlučiteľnú pomoc uvedenú v článku 1 toho istého rozhodnutia.

16 Na podporu svojho návrhu na zrušenie sporného rozhodnutia Helénska republika uvádza sedem žalobných dôvodov. Všeobecný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu v celom rozsahu.

Konanie pred Súdnym dvorom a návrhy účastníkov konania

17 Podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 30. septembra 2014 Helénska republika podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia podľa článkov 278 ZFEÚ a 279 ZFEÚ, ktorým sa domáhala toho, aby Súdny dvor odložil výkon napadnutého rozsudku do vynesenia rozsudku o odvolaní.

18 Uvedený návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol zamietnutý uznesením podpredsedu Súdneho dvora Grécko/Komisia (C-431/14 P-R, EU:C:2014:2418) z dôvodu, že nebola splnená podmienka týkajúca sa *fumus boni iuris*.

19 Listom podaným do kancelárie Súdneho dvora 2. marca 2015 Helénska republika požiadala na základe článku 16 tretieho odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, aby Súdny dvor zasadal vo veľkej komore. Tejto žiadosti bolo vyhovené.

20 Helénska republika svojím odvolaním navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok a sporné rozhodnutie, ako aj

— uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

21 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie ako neprípustné alebo nedôvodné a

— uložil Helénskej republike povinnosť nahradiť trovy konania.

O odvolaní

O prvom odvolacom dôvode týkajúcom sa pojmu štátna pomoc, povinnosti odôvodnenia a skreslenia dôkazov

Argumentácia účastníkov konania

22 Prvou časťou prvého odvolacieho dôvodu Helénska republika vytýka Všeobecnému súdu, že porušil článok 107 ods. 1 ZFEÚ tým, že skreslil a nesprávne posúdil skutkové okolnosti, keď usúdil, že povinné príspevky na poistenie, ktoré v rokoch 2008 a 2009 zaplatili poľnohospodári využívajúci kompenzácie vyplácané orgánom ELGA v týchto rokoch, predstavujú štátne zdroje.

23 Po prvé Všeobecný súd vychádzal z rozsudku Freskot (C-355/00, EU:C:2003:298), aby prijal záver, že uvedená pomoc predstavuje štátnu pomoc. V bode 87 tohto rozsudku však Súdny dvor naopak rozhodol, že vo veci, v ktorej bol vydaný uvedený rozsudok, nedisponoval skutkovými a právnymi okolnosťami nevyhnutnými na rozhodnutie, že plnenia poskytované orgánom ELGA sú štátnou pomocou.

24 Po druhé Všeobecný súd sa dopustil pochybenia, keď odmietol posúdiť príspevky platené poľnohospodármi ako súkromné zdroje s odôvodnením, že v súlade s § 5a zákona 1790/1988 boli zahrnuté do príjmov štátu. Helénska republika uvádza, že z tohto ustanovenia vyplýva, že osobitný príspevok na poistenie v prospech orgánu ELGA bol predtým, ako sa vyplatil tomuto orgánu, vybratý štátom alebo bankami.

25 Skutočnosť, že zákonodarca stanoví spôsoby, podľa ktorých je osobitný príspevok na poistenie, ktorý vybral štát, opätovne vyplatený v prospech orgánu ELGA, nemá za následok jeho posúdenie ako štátneho zdroja. Ak by sa totiž pripustil taký výklad, posúdenie uvedeného príspevku ako súkromného alebo verejného zdroja by záviselo od spôsobu vyberania a bolo by tak potrebné odlišovať príspevky vyberané štátom od príspevkov vyberaných prostredníctvom bánk a vyplácaných v prospech orgánu ELGA. Navyše, hoci štát vyberal predmetné zdroje bez toho, aby ich musel v celom rozsahu previesť, v § 5a ods. 16 zákona 1790/1988 nestanovil poberanie provízie.

26 V dôsledku toho štát alebo banky boli iba sprostredkovateľmi alebo tiež platenými výbercami osobitného príspevku na poistenie. Tento príspevok predstavoval výlučne príjem orgánu ELGA a nepodliehal verejnej kontrole, ale vyberali ho iba bankové inštitúcie a štát, aby ho následne previedli na orgán ELGA bez toho, aby bol k dispozícii príslušnému orgánu.

27 Druhou časťou prvého odvolacieho dôvodu Helénska republika vytýka Všeobecnému súdu, že porušil svoju povinnosť odôvodnenia tým, že neodpovedal na tvrdenie, podľa ktorého mali byť osobitné príspevky na poistenie odpočítané od sumy štátnej pomoci, ktorá sa má vymáhať, pretože vzhľadom na skutočnosť, že ich v rokoch 2008 a 2009 zaplatili poľnohospodári využívajúci údajnú pomoc, nespĺňali podmienku týkajúcu sa existencie hospodárskej výhody.

28 Subsidiárne Helénska republika tvrdí, že Všeobecný súd uplatnil uvedenú podmienku na skutkové okolnosti prejednávanej veci nesprávne, pretože z dôvodu existencie uvedených príspevkov malo poskytnutie kompenzácií iba obmedzený, ba dokonca nijaký vplyv na hospodársku súťaž. Všeobecný súd svojím posúdením tiež uplatnil výklad sporného rozhodnutia, ktorý je v rozpore so zásadou zákazu *reformatio in peius*.

29 Komisia spochybňuje tak prípustnosť tvrdenia založeného na skreslení skutkových okolností, ako aj dôvodnosť dvoch častí tohto odvolacieho dôvodu.

Posúdenie Súdnym dvorom

30 Pokiaľ ide o prvú časť prvého odvolacieho dôvodu, treba v súvislosti s tvrdením, podľa ktorého Všeobecný súd skreslil skutkové okolnosti, v prvom rade pripomenúť, že z článku 256 ods. 1 druhého pododseku ZFEÚ a článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie vyplýva, že len Všeobecný súd má ako jediný právomoc jednak zistiť skutkový stav, okrem prípadu, ak by vecná nesprávnosť jeho zistení vyplývala z dokumentov v spise, ktoré mu boli predložené, a jednak tento skutkový stav posúdiť (rozsudky General Motors/Komisia, C-551/03 P, EU:C:2006:229, bod 51, a ThyssenKrupp Nirosta/Komisia, C-352/09 P, EU:C:2011:191, bod 179).

31 V dôsledku toho posúdenie skutkových okolností nepredstavuje, s výnimkou prípadu skreslenia dôkazov, ktoré boli predložené Všeobecnému súdu, právnu otázku, ktorá sama osebe podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom (rozsudky Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, C-397/03 P, EU:C:2006:328, bod 85, ako aj ThyssenKrupp Nirosta/Komisia, C-352/09 P, EU:C:2011:191, bod 180).

32 Ak odvolateľ tvrdí, že ide o skreslenie dôkazov Všeobecným súdom, musí podľa článku 256 ZFEÚ, článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a článku 168 ods. 1 písm. d) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora presne označiť dôkazy, ktoré Všeobecný súd skreslil, a preukázať pochybenia v rámci posudzovania, ktoré podľa jeho názoru viedli Všeobecný súd k tomuto skresleniu. Navyše z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že skreslenie musí zjavne vyplývať z dokumentov v spise bez toho, aby bolo potrebné vykonať nové posúdenie skutkových okolností a dôkazov (rozsudky Lafarge/Komisia, C-413/08 P, EU:C:2010:346, bod 16 a citovaná judikatúra, ako aj Rakúsko/Scheucher-Fleisch a i., C-47/10 P, EU:C:2011:698, bod 59 a citovaná judikatúra).

33 V prejednávanom prípade Všeobecný súd v bodoch 122 až 128 a 130 až 132 napadnutého rozsudku usúdil:

„122 Komisia v [spornom] rozhodnutí pripomenula, že Súdny dvor v rozsudku Freskot [(C-355/00, EU:C:2003:298)] už rozhodol, že ‚vnútroštátna právna úprava, o ktorú ide vo veci samej, jasne stanov[ila], že služby poskytované orgánom ELGA [boli] financované zo štátnych zdrojov a v zmysle judikatúry Súdneho dvora boli pripísateľné štátu (pozri najmä rozsudok Francúzsko/Komisia, C-482/99, [EU:C:2002:294], bod 24)‘ (odôvodnenie 58).

123 Komisia v tejto súvislosti konštatovala:

‚… z § 5a zákona… 1790/1988… a z ostatných platných ustanovení gréckej právnej úpravy vyplýva, že príjmy orgánu ELGA z osobitného príspevku na poistenie vyberá správca príspevkov, sú zahrnuté do štátneho rozpočtu ako štátne príjmy a vyplácajú sa orgánu ELGA z rozpočtu ministerstva poľnohospodárstva (teraz ministerstvo pre rozvoj vidieka a potravinárstvo). V dôsledku toho skutočnosť, že predmetné príspevky sa účtujú ako štátne príjmy, stačí na to, aby bol prijatý záver, že služby, ktoré poskytuje ELGA, sú poskytované zo štátnych zdrojov‘ (odôvodnenie 58).

124 Tieto konštatovania, ktoré Helénska republika nespochybnila, sú dostatočné na prijatie záveru, že kompenzácie, ktoré vo svojej časti zodpovedajú príspevkom poľnohospodárov, sú štátne zdroje a sú pripísateľné štátu.

125 Preto na rozdiel od toho, čo tvrdí Helénska republika, časť platieb zodpovedajúcich príspevkom poľnohospodárov nemožno považovať za súkromné zdroje. V dôsledku toho skutočnosť, že časť platieb, ktoré sa uskutočnili v roku 2008, bola financovaná z príspevkov poľnohospodárov, nebráni prijatiu záveru, že ide o štátnu pomoc financovanú zo zdrojov pripísateľných štátu.

126 Navyše na rozdiel od toho, čo tvrdí Helénska republika, posúdenie ako štátnej pomoci sa netýka príspevkov, ktoré zaplatili poľnohospodári, ale platieb uskutočnených v roku 2008. V tejto súvislosti je však potrebné pripomenúť, že v rámci prvého a druhého žalobného dôvodu bolo konštatované, že ani kompenzačná povaha opatrení ani skutočnosť, že boli odôvodnené sociálnym cieľom, nebránila tomu, aby platby vykonané orgánom ELGA boli posúdené ako výhoda.

127 Okrem toho Helénska republika pripúšťa, že príspevky platené poľnohospodármi nie sú primerané riziku a že je možné, že niektorí poľnohospodári zaplatia príspevok bez toho, aby využili kompenzácie poskytované orgánom ELGA. Platby vykonané v roku 2008 tak boli nezávislé od príspevkov zaplatených poľnohospodármi a predstavovali výhodu, ktorú by prijímajúci podnik nemohol získať za normálnych trhových podmienok.

128 Z uvedeného vyplýva, že Komisia správne usúdila, že platby vykonané orgánom ELGA v roku 2008 predstavovali výhody financované zo štátnych zdrojov, aj keď sčasti boli financované z príspevkov poľnohospodárov. Helénska republika nepreukázala, že by sa Komisia dopustila pochybenia, keď posúdila tieto platby ako štátnu pomoc.

…

130 Z[o] [sporného] rozhodnutia vyplýva, že kompenzácie, ktoré v roku 2009 vyplatil ELGA, v celkovej výške 415 019 452 eur boli vyplatené na základe medzirezortného výnosu. Treba pripomenúť, že medzirezortný výnos stanovuje, že kompenzácie vo výške 425 miliónov eur boli výnimočne stanovené v prípade škôd, ktoré nastali v roku 2008, a že na účely vyplatenia týchto kompenzácií si ELGA zobral na túto celú sumu od banky pôžičku s ručením štátu…

131 Z toho vyplýva, že Komisia správne konštatovala, že kompenzácie vyplatené v roku 2009 neboli financované z príspevkov zaplatených na základe režimu povinného poistenia orgánu ELGA…

132 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Helénska republika, príspevky, ktoré v roku 2009 zaplatili poľnohospodári na základe režimu povinného poistenia, preto nemožno považovať za príspevky, prostredníctvom ktorých sa financuje časť pomoci vyplatenej v roku 2009.“

34 Vzhľadom na posúdenia Všeobecného súdu, ktoré boli takto pripomenuté, tvrdenie založené na skreslení skutkových okolností musí byť hneď na začiatku zamietnuté, pretože Helénska republika svojou argumentáciou nepreukázala, že by skreslenie zjavne vyplývalo zo spisového materiálu.

35 V druhom rade, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého Všeobecný súd nesprávne posúdil skutkové okolnosti, treba konštatovať, že po tom, čo najskôr v bode 126 napadnutého rozsudku pripomenul, že posúdenie ako štátnej pomoci sa netýka osobitných príspevkov na poistenie, ktoré zaplatili poľnohospodári, ale vyplácania kompenzácií orgánom ELGA, následne v bode 127 tohto rozsudku konštatoval, že platby vykonané v roku 2008 boli nezávislé od uvedených príspevkov, a napokon v bodoch 130 až 132 uvedeného rozsudku zdôraznil, že platby vykonané v roku 2009 boli financované nie z príspevkov, ale prostredníctvom pôžičky uzatvorenej na tento účel s bankou s ručením štátu, Všeobecný súd mohol bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, prijať záver, že tieto platby predstavovali výhody financované zo štátnych zdrojov.

36 V treťom rade sa Všeobecný súd nedopustil ani nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 122 napadnutého rozsudku vychádzal z bodu 81 rozsudku Freskot (C-355/00, EU:C:2003:298), pretože Súdny dvor v tomto bode 81 a v súvislosti s predchádzajúcim znením § 5a zákona 1790/1988, ktorý je v podstate totožný so znením uplatniteľným v rámci sporu, rozhodol, že táto právna úprava „jasne stanov[ila], že služby poskytované orgánom ELGA [boli] financované zo štátnych zdrojov a v zmysle judikatúry Súdneho dvora boli pripísateľné štátu“.

37 Navyše treba uviesť, že Helénska republika nespochybňuje, že osobitné príspevky na poistenie boli v rozsahu, v akom ich vybral správca príspevkov, zahrnuté do štátneho rozpočtu.

38 Pokiaľ ide o druhú časť prvého odvolacieho dôvodu, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora povinnosť odôvodnenia rozsudkov, ktorá prináleží Všeobecnému súdu podľa článku 36 a článku 53 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, neukladá Všeobecnému súdu povinnosť vypracovať také odôvodnenie, ktoré by vyčerpávajúcim spôsobom a jednotlivo rozoberalo všetky tvrdenia účastníkov sporu. Odôvodnenie teda môže byť implicitné, ak umožní dotknutým osobám oboznámiť sa s dôvodmi, z ktorých Všeobecný súd vychádzal, a Súdnemu dvoru poskytne dostatok podkladov potrebných na uskutočnenie preskúmania v rámci odvolania (pozri najmä rozsudok A2A/Komisia, C-320/09 P, EU:C:2011:858, bod 97).

39 V prejednávanej veci Všeobecný súd v bode 126 napadnutého rozsudku uviedol, že na rozdiel od toho, čo tvrdila Helénska republika, posúdenie ako štátnej pomoci sa netýkalo príspevkov, ktoré zaplatili poľnohospodári, ale platieb vykonaných orgánom ELGA v roku 2008.

40 Okrem toho v tom istom bode 126 Všeobecný súd odkázal na svoje posúdenie vykonané v rámci preskúmania prvého a druhého žalobného dôvodu. V rámci tohto preskúmania pritom Všeobecný súd v bode 70 napadnutého rozsudku spresnil, „že skutočnosť, že cieľom platieb vykonaných orgánom ELGA v roku 2009 bolo kompenzovať škody spôsobené v poľnohospodárskej výrobe z dôvodu zlých klimatických podmienok, nevylučuje existenciu výhody a posúdenie ako štátnej pomoci“, a v bode 102 tohto rozsudku spresnil, „že podľa ustálenej judikatúry je hospodárska súťaž narušená, pokiaľ určité opatrenie znižuje náklady podniku, ktorý je príjemcom opatrenia, a tým posilňuje postavenie tohto podniku v porovnaní s inými konkurenčnými podnikmi“.

41 Za týchto podmienok treba konštatovať, že odôvodnenie napadnutého rozsudku vyhovuje požiadavkám pripomenutým v bode 38 tohto rozsudku.

42 Navyše Všeobecný súd po tom, čo konštatoval, že platby kompenzácií vykonané v rokoch 2008 a 2009 boli nezávislé od príspevkov, ktoré zaplatili poľnohospodári, mohol bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, prijať záver, že tieto platby predstavovali výhodu, ktorú by prijímajúci podnik nemohol získať za normálnych trhových podmienok, a mali vplyv na hospodársku súťaž.

43 Vzhľadom na nezávislosť príspevkov, ktoré zaplatili poľnohospodári vo vzťahu ku kompenzáciám, ktoré získali, nemožno totiž usúdiť, že tieto príspevky predstavovali osobitné náklady zaťažujúce výhodu, ktorú v prejednávanom prípade predstavovalo vyplatenie tejto pomoci, ani že uvedené príspevky boli určené na vytvorenie tejto výhody. Všeobecný súd tak mohol správne usúdiť, že v prejednávanom prípade mohla Komisia v rámci článku 107 ods. 1 ZFEÚ odmietnuť vykonať kompenzáciu medzi uvedenou výhodou a tými istými príspevkami (pozri v tomto zmysle rozsudok France Télécom/Komisia, C-81/10 P, EU:C:2011:811, body 43 a 48).

44 Z toho vyplýva, že prvý odvolací dôvod sa musí zamietnuť ako sčasti neprípustný a sčasti nedôvodný.

O druhom odvolacom dôvode týkajúcom sa pojmu štátna pomoc a povinnosti odôvodnenia

Argumentácia účastníkov konania

45 Helénska republika Všeobecnému súdu vytýka, že zamietol jej prvý a druhý žalobný dôvod, pričom vychádzal z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, podľa ktorej sa za štátnu pomoc považujú zásahy, ktoré sú bez ohľadu na formu spôsobilé priamo alebo nepriamo zvýhodniť podniky alebo ktoré treba považovať za hospodársku výhodu, ktorú by prijímajúci podnik za normálnych trhových podmienok nezískal (rozsudok Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, EU:C:2003:415, bod 84 a citovaná judikatúra). Všeobecný súd totiž týmto uvažovaním neprihliadol ku skutočnosti, že tieto zásady sú platné iba za normálnych trhových a hospodárskych podmienok a nie za výnimočných podmienok, ktoré postihli helénske hospodárstvo v roku 2009.

46 V tomto výnimočnom kontexte mal Všeobecný súd podľa názoru Helénskej republiky vyložiť a uplatniť článok 107 ZFEÚ inak a konkrétnejšie posúdiť, či kompenzácie vyplatené gréckym poľnohospodárom v roku 2009 skutočne týmto poľnohospodárom poskytovali výhodu a stavali ich do výhodnejšej pozície v rámci obchodných transakcií v Európskej únii.

47 Zatiaľ čo grécke hospodárstvo muselo v tomto období čeliť súboru takých rozpočtových opatrení na jeho stabilizáciu, akými sú nadmerné zdanenie poľnohospodárov, zavedenie výnimočných príspevkov a solidarity, odstránenie sociálneho štátu, zvýšenie dane z pridanej hodnoty, zvýšenie ceny vykurovacej nafty alebo zníženie miezd a dôchodkov, akákoľvek „hospodárska výhoda“, ktorú by mohli získať poľnohospodári od orgánu ELGA, by totiž bola v prvom rade zmarená.

48 Všeobecný súd pritom nepreskúmal, či za takých výnimočných podmienok by finančný dopad opatrení prijatých prostredníctvom medzirezortného výnosu mohol skutočne ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a ohroziť hospodársku súťaž. Bolo predovšetkým potrebné určiť, či tieto výnimočné okolnosti mohli zmeniť podmienky uplatnenia režimu *de minimis* týkajúcemu sa pomoci, ktorá nemá citeľný vplyv na obchod a hospodársku súťaž medzi členskými štátmi.

49 Napokon Helénska republika subsidiárne tvrdí, že Všeobecný súd nepreskúmal jej tvrdenia v celom rozsahu.

50 Komisia spochybňuje tak prípustnosť, ako aj dôvodnosť tohto odvolacieho dôvodu.

Posúdenie Súdnym dvorom

51 Zo spisu z prvostupňového konania vyplýva, že argumentácia Helénskej republiky pred Súdnym dvorom, ktorá sa zakladá na tom, že ustálená judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa pojmu štátna pomoc, spomenutá v bode 45 tohto rozsudku, nie je uplatniteľná v prejednávanej veci z dôvodu výnimočných hospodárskych podmienok, ktoré Helénsku republiku postihli v roku 2009, nebola uplatňovaná v konaní pred Všeobecným súdom.

52 V prvostupňovom konaní Helénska republika totiž Komisii vytýkala, že v spornom rozhodnutí nedostatočne vysvetlila, v čom vyplatenie kompenzácií predstavovalo pre dotknutých poľnohospodárov konkurenčnú výhodu ovplyvňujúcu obchod medzi členskými štátmi a mohlo byť preto posúdené ako štátna pomoc, a to napriek vážnej kríze, ktorá v tom období postihla grécke hospodárstvo.

53 Na Helénsku republiku, ktorá uviedla takéto tvrdenie, však nemožno hľadieť tak, že uviedla inú výhradu než tú, ktorá sa zakladá na nedostatočnom odôvodnení sporného rozhodnutia.

54 V dôsledku toho tvrdenie založené na tom, že Všeobecný súd porušil článok 107 ods. 1 ZFEÚ, keď nekonštatoval, že vyplácanie kompenzácií v kontexte vážnej krízy, ktorá v roku 2009 postihla grécke hospodárstvo, nepredstavovalo pre dotknutých poľnohospodárov nijakú konkurenčnú výhodu ani neovplyvnilo obchod medzi členskými štátmi, je nové.

55 Preto sa toto tvrdenie musí zamietnuť ako neprípustné. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora, ak by sa totiž účastníkovi konania povolilo po prvýkrát v konaní pred Súdnym dvorom predložiť dôvod, ktorý nebol predložený v konaní pred Všeobecným súdom, znamenalo by to možnosť predložiť Súdnemu dvoru, ktorý má v odvolacom konaní obmedzené právomoci, spor v širšom rozsahu ako pred Všeobecným súdom (pozri v tomto zmysle rozsudky Alliance One International a Standard Commercial Tobacco/Komisia a Komisia/Alliance One International a i., C-628/10 P a C-14/11 P, EU:C:2012:479, bod 111, ako aj Groupe Gascogne/Komisia, C-58/12 P, EU:C:2013:770, bod 35).

56 Z toho vyplýva, že druhý odvolací dôvod je prípustný len v rozsahu, v akom ním Helénska republika v podstate Všeobecnému súdu vytýka, že neodpovedal na výhradu založenú na nedostatku odôvodnenia sporného rozhodnutia.

57 V tejto súvislosti, ako bolo pripomenuté v bode 38 tohto rozsudku, povinnosť, ktorá prináleží Všeobecnému súdu, a to odôvodniť jeho rozsudky, nevyžaduje, aby Všeobecný súd vypracoval odôvodnenie, ktoré by vyčerpávajúcim spôsobom jednotlivo rozoberalo všetky úvahy vyjadrené účastníkmi sporu. Odôvodnenie teda môže byť implicitné, ak umožní dotknutým osobám oboznámiť sa s dôvodmi, z ktorých Všeobecný súd vychádzal, a Súdnemu dvoru poskytne dostatok podkladov potrebných na uskutočnenie preskúmania v rámci odvolania (rozsudok Isdin/Bial-Portela, C-597/12 P, EU:C:2013:672, bod 21).

58 V bode 41 tohto rozsudku však už bolo konštatované, že odôvodnenie napadnutého rozsudku umožnilo účastníkom konania, a najmä Helénskej republike, zoznámiť sa s dôvodmi, z ktorých Všeobecný súd vychádzal, aby konštatoval existenciu hospodárskej výhody, ktorá môže narušiť hospodársku súťaž.

59 Je potrebné doplniť, že Všeobecný súd vo svojej odpovedi na výhradu týkajúcu sa nedostatku odôvodnenia v súvislosti s podmienkou týkajúcou sa vplyvu na hospodársku súťaž a obchod v bode 108 napadnutého rozsudku spresnil, že „hospodárska kríza, ktorá od roku 2008 zasiahla Úniu, nepredstavuje okolnosť, prostredníctvom ktorej by bolo možné vyvrátiť skutočnosť, že poľnohospodársky sektor je v Únii vystavený silnej hospodárskej súťaži“, a že „Komisia navyše prijala osobitné pravidlá s cieľom povoliť určitý druh štátnej pomoci počas hospodárskej krízy, konkrétne [DRS], ktorý vylúčil možnosť vyhlásiť pomoc poskytnutú v sektore poľnohospodárskej prvovýroby za zlučiteľnú s vnútorným trhom“.

60 Z toho vyplýva, že druhý odvolací dôvod treba zamietnuť sčasti ako neprípustný a sčasti ako nedôvodný.

O treťom odvolacom dôvode týkajúcom sa nesprávneho výkladu a nesprávneho uplatnenia článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ, ako aj povinnosti odôvodnenia

O prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu týkajúcej sa nesprávneho výkladu a nesprávneho uplatnenia článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ

– Argumentácia účastníkov konania

61 Helénska republika Všeobecnému súdu vytýka, že porušil článok 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ tým, že nepreskúmal, či sa Komisia prinajmenšom dopustila zjavne nesprávneho posúdenia z dôvodu, že odmietla uplatniť toto ustanovenie bez ohľadu na vážne poruchy, ktoré postihli grécke hospodárstvo.

62 Okrem toho Všeobecný súd nepreskúmal jej tvrdenia týkajúce nesprávneho obmedzenia pôsobnosti článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ Komisiou vzhľadom na výnimočné podmienky, ktoré postihli grécke hospodárstvo v roku 2009 a ktoré boli odlišné od podmienok zakotvených v DRS. Všeobecný súd tým, že vychádzal z DRS v znení zmien a doplnení, odmietol priamo uplatniť toto ustanovenie, pričom pripomenul, že platnosť oznámení Komisie bola podmienená ich súladom s ustanoveniami Zmluvy o FEÚ.

63 Podľa Komisie Helénska republika neskoro poukazuje na výnimočné okolnosti hospodárskej krízy v Grécku v čase skutkových okolností, ktoré neboli pred Všeobecným súdom preukázané. V dôsledku toho nemôže pred Súdnym dvorom platne tvrdiť, že tieto nepreukázané okolnosti mali viesť Všeobecný súd k odlišnému záveru, pokiaľ ide o uplatnenie článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ. Komisia takisto spochybňuje dôvodnosť tejto argumentácie.

– Posúdenie Súdnym dvorom

64 Pokiaľ ide o prípustnosť prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu, zo spisového materiálu vyplýva, že Helénska republika na podporu štvrtého žalobného dôvodu, ktorým Komisii vytýkala nesprávne uplatnenie jej voľnej úvahy, ako aj nesprávny výklad a uplatnenie článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ, predložila dôkazy, ktoré podľa jej názoru mohli preukázať najmä existenciu veľmi vážnej poruchy fungovania gréckeho hospodárstva v roku 2009.

65 V dôsledku toho, ako uviedla generálna advokátka v bodoch 32 a 34 svojich návrhov, hoci z bodov 185 až 188 napadnutého rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd sa v odpovedi na štvrtý žalobný dôvod nevyjadril k existencii veľmi vážnej poruchy v roku 2009, ktorá postihla grécke hospodárstvo, je prípustné, aby Helénska republika pred Súdnym dvorom tvrdila, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď zamietol jej argumentáciu, podľa ktorej takáto porucha odôvodňovala uplatnenie článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ na skutkové okolnosti prejednávanej veci.

66 Pokiaľ ide o vec samú, treba najskôr pripomenúť, že Všeobecný súd v bodoch 185 až 188 napadnutého rozsudku rozhodol:

„185 Pokiaľ ide o tvrdenia uvedené v rámci štvrtého žalobného dôvodu treba na rozdiel od toho, čo tvrdí Helénska republika, konštatovať, že Komisia mala na účely posúdenia zlučiteľnosti platieb vykonaných orgánom ELGA v roku 2009 z dôvodu hospodárskej krízy, ktorá sa prejavila v Grécku, vychádzať z [DRS] a nie uplatniť priamo článok 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ.

186 Z judikatúry totiž vyplýva, že Komisia sa prijatím pravidiel postupu a zverejnením, že tieto pravidlá v budúcnosti uplatní na prípady, na ktoré sa tieto pravidlá budú vzťahovať, sama obmedzuje v uplatňovaní svojej voľnej úvahy a od týchto pravidiel sa nemôže odchýliť, pretože inak by sa vystavila prípadnej sankcii za porušenie takých všeobecných právnych zásad, akými sú zásady

rovnosti zaobchádzania alebo ochrany legitímnej dôvery [pozri rozsudok Nemecko a i./Kronofrance, (C-75/05 P a C-80/05 P, EU:C:2008:482), bod 60 a tam citovanú judikatúru; rozsudok… Holland Malt/Komisia, C-464/09 P, (EU:C:2010:733), bod 46].

187 Komisia je tak v špecifickej oblasti štátnej pomoci viazaná pravidlami a oznámeniami, ktoré prijíma, pokiaľ sa neodchyľujú od noriem Zmluvy [pozri rozsudok Holland Malt/Komisia, (C-464/09 P, EU:C:2010:733), bod 47 a tam citovanú judikatúru].

188 V dôsledku toho treba zamietnuť tvrdenia Helénskej republiky, podľa ktorých mala Komisia z dôvodu vážnej poruchy fungovania v gréckom hospodárstve vzhľadom na hospodársku krízu, ktorá sa prejavila v Grécku od konca roka 2008 a v roku 2009, vyhlásiť platby vykonané orgánom ELGA v roku 2009 za zlučiteľné priamo na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ.“

67 Podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ „za zlučiteľné s vnútorným trhom možno považovať… pomoc… na nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu“.

68 Ako Všeobecný súd pripomenul v bodoch 159 až 161 napadnutého rozsudku, z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že Komisia má pri uplatňovaní článku 107 ods. 3 ZFEÚ širokú mieru voľnej úvahy, ktorej uplatnenie zahŕňa komplexné hodnotenie hospodárskeho a sociálneho charakteru (rozsudky Nemecko a i./Kronofrance, C-75/05 P a C-80/05 P, EU:C:2008:482, bod 59, ako aj Banco Privado Português a Massa Insolvente do Banco Privado Português, C-667/13, EU:C:2015:151, bod 67).

69 Okrem toho, ako pripomenul Všeobecný súd v bodoch 186 a 187 napadnutého rozsudku, z ustálenej judikatúry Súdneho dvora tiež vyplýva, že Komisia sa prijatím pravidiel postupu a zverejnením, že tieto pravidlá v budúcnosti uplatní na prípady, na ktoré sa tieto pravidlá budú vzťahovať, sama obmedzuje v uplatňovaní svojej voľnej úvahy a od týchto pravidiel sa nemôže odchýliť, pretože inak by sa vystavila prípadnej sankcii za porušenie takých všeobecných právnych zásad, akými sú zásady rovnosti zaobchádzania alebo ochrany legitímnej dôvery (rozsudky Holland Malt/Komisia, C-464/09 P, EU:C:2010:733, bod 46, ako aj Banco Privado Português a Massa Insolvente do Banco Privado Português, C-667/13, EU:C:2015:151, bod 69).

70 Komisia je však v špecifickej oblasti štátnej pomoci viazaná pravidlami, ktoré prijíma, pokiaľ sa neodchyľujú od noriem Zmluvy o FEÚ, medzi ktoré patrí najmä článok 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok Holland Malt/Komisia, C-464/09 P, EU:C:2010:733, bod 47), a ich uplatnenie nie je v rozpore so všeobecnými zásadami práva, ako je rovnosť zaobchádzania, najmä v prípade, keď sa výnimočné okolnosti, ktoré sú odlišné od okolností upravených týmito pravidlami, prejavujú v danom sektore hospodárstva členského štátu.

71 V dôsledku toho na jednej strane Komisia tým, že prijala pravidlá obsahujúce nesprávne právne posúdenie alebo zjavne nesprávne posúdenie, nemohla porušiť článok 107 ods. 3 ZFEÚ ani sa prostredníctvom prijatia takýchto pravidiel vzdať výkonu voľnej úvahy, ktorú jej toto ustanovenie priznáva. Ak teda v rámci tohto výkonu prijme pravidlá tejto povahy, musia byť tieto pravidla podrobené nepretržitej kontrole s cieľom zachytiť akýkoľvek významný vývoj, na ktorý sa tieto akty nevzťahujú.

72 Na druhej strane prijatie takýchto pravidiel nezbavuje Komisiu jej povinnosti preskúmať konkrétne výnimočné okolnosti, na ktoré v osobitnom prípade poukazuje členský štát, aby sa domáhal priameho uplatnenia článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ, a prípadne odôvodniť to, že takejto žiadosti nevyhovela.

73 V prejednávanej veci je nepochybné, že pokiaľ ide konkrétne o vplyv hospodárskej krízy, ktorá postihla členské štáty, a najmä Helénsku republiku, na sektor poľnohospodárskej prvovýroby Únie, Komisia uplatnila svoju voľnú úvahu, ktorú jej priznáva článok 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ tým, že prijala DRS, neskôr DRS v znení zmien a doplnení, pretože tak prvý, ako aj druhý rámec výslovne spomínajú tento sektor.

74 Je však potrebné konštatovať, že hoci sa Helénska republika domáhala pred Všeobecným súdom priameho uplatnenia článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ na skutkové okolnosti prejednávanej veci bez ohľadu na existenciu pravidiel postupu stanovených v DRS a DRS v znení zmien a doplnení, na podporu tejto žiadosti netvrdila, že v prejednávanej veci existovali také osobitné výnimočné okolnosti v danom sektore poľnohospodárskej prvovýroby, aké sú uvedené v bodoch 70 a 72 tohto rozsudku.

75 Zo spisového materiálu totiž vyplýva, že skutočnosti, ktoré Helénska republika uviedla pred Všeobecným súdom, smerovali k preukázaniu existencie veľmi vážnej poruchy s dopadom na grécke hospodárstvo od konca roka 2008 a v roku 2009, avšak nemohli z právneho hľadiska dostatočne preukázať, že toto hospodárstvo čelilo osobitným výnimočným okolnostiam, na základe ktorých by Komisia prípadne mala posúdiť spornú pomoc priamo na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ.

76 Prvú časť tretieho odvolacieho dôvodu preto treba zamietnuť ako nedôvodnú.

O druhej časti tretieho odvolacieho dôvodu týkajúcej sa povinnosti odôvodnenia

– Argumentácia účastníkov konania

77 Helénska republika Všeobecnému súdu vytýka, že neodpovedal na jej argumentáciu, podľa ktorej bolo sporné rozhodnutie neprimerané v rozsahu, v akom sa v ňom vyžaduje vymáhanie kompenzácií, ktoré predstavovali náhradu skutočných škôd. Okrem toho situácia v gréckom sektore poľnohospodárstva, ktorá už bola mimoriadne zložitá, keďže kompenzácie boli vyplatené, bola o to viac neistá v čase prijatia sporného rozhodnutia.

78 Konkrétne Všeobecný súd nepreskúmal rozsah, v akom bolo sporné rozhodnutie, keďže stanovilo vymáhanie príspevkov vyplatených poľnohospodárom, v súlade s ustanoveniami článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ a článku 14 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [108 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339).

79 Komisia sa domnieva, že táto argumentácia je príliš neurčitá, keďže presne neidentifikuje výhradu uvedenú v prvostupňovom konaní, na ktorú Všeobecný súd neodpovedal, a že v každom prípade nie je dôvodná.

– Posúdenie Súdnym dvorom

80 Na jednej strane, ako správne tvrdí Komisia, Všeobecný súd podrobne odpovedal tak na výhradu týkajúcu sa údajného porušenia zásady proporcionality, uvedenú v rámci piateho žalobného dôvodu, ako aj na výhradu týkajúcu sa výpočtu výšky pomoci, ktorá sa má vymáhať, uvedenú v rámci šiesteho žalobného dôvodu v rámci tej istej žaloby.

81 Na druhej strane Helénska republika dostatočne presne neuvádza, ktoré sú ďalšie výhrady, ktoré uviedla v prvostupňovom konaní a na ktoré Všeobecný súd neodpovedal.

82 Za týchto podmienok treba druhú časť zamietnuť sčasti ako nedôvodnú a sčasti ako neprípustnú.

83 Z toho vyplýva, že tretí odvolací dôvod a v dôsledku toho aj odvolanie sa musia zamietnuť ako sčasti neprípustné a sčasti nedôvodné.

O trovách

84 Podľa článku 184 ods. 2 rokovacieho poriadku, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne o trovách konania.

85 Podľa článku 138 ods. 1 toho istého rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe jeho článku 184 ods. 1 účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

86 Keďže Komisia navrhla, aby bola Helénskej republike uložená povinnosť nahradiť trovy konania, a Helénska republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Odvolanie sa zamieta.

2. Helénska republika je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy